

havo

Examenvoorbereiding 2023 aardrijkskunde (VWO)

Het examen aardrijkskunde bestaat uit twee onderdelen, namelijk:

1. **centraal schriftelijk** (zitting van 180 minuten)
2. **mondeling commissie-examen** (40 minuten)

centraal schriftelijk

datum: dinsdag 12 mei

tijdstip: 13:30 tot 16:30

locatie: nog onbekend

Katern met atlaskaarten worden gegeven bij de examens. Leerlingen maken **niet** meer gebruik van de Atlas

mondeling commissie-examen

datum: nog onbekend

tijdstip: nog onbekend

locatie: nog onbekend

Bosatlas 55^e druk met aanvullend katern ligt klaar in voorbereidingsruimte en examenruimte

alle examens

meenemen:

- kaartje met naam, niveau, examennummer, ED-nummer
- identiteitsbewijs
- pennen, blauw/zwart
- tekenpotlood
- kleurpotlood, blauw/rood
- vlakgom
- woordenboek Nederlands (de school heeft niet genoeg woordenboeken)

havo

1. centraal schriftelijk

Het centraal schriftelijk heeft betrekking op de volgende domeinen:

- ❖ **A1: Vaardigheden | Geografische benadering**
De kandidaat kan de geografische benadering adequaat hanteren:
  - geografische informatie selecteren, verwerken en weergeven;
  - geografische vragen herkennen en zelf formuleren;
  - de geografische werkwijzen toepassen bij het formuleren en beantwoorden van geografische vragen.

- ❖ **B2: Wereld | Samenhangen en verscheidenheid in de wereld:**
De kandidaat kan ten aanzien van samenhang en verscheidenheid in de wereld:
  - de begrippen 'mondialisering' en 'tijdruimtecompressie' in onderling verband en vanuit een geografisch perspectief analyseren;
  - mondiale spreidingspatronen van economische, culturele, demografische, sociale en politieke verschijnselen beschrijven, in hoofdlijnen verklaren en aan elkaar relateren;
  - grootstedelijke gebieden in een nader aan te wijzen postindustriële land analyseren in het licht van processen van mondialisering.

- ❖ **C2: Aarde | De aarde als natuurlijk systeem; samenhangen en diversiteit:**
De kandidaat kan met betrekking tot de aarde als natuurlijk systeem:
  - de aarde als een uniek natuurlijk systeem beschrijven en deze kennis toepassen bij het analyseren van veranderingen aan het aardoppervlak op verschillende ruimte- en tijdschalen;
  - de kenmerken van landschapszones op aarde en de veranderingen hierin beschrijven, analyseren en aan elkaar relateren;
  - de natuurlijke en landschappelijke kenmerken van een nader aan te wijzen fysisch-geografische macroregio in onderlinge samenhang en in relatie tot de samenlevingen in de betreffende macroregio analyseren.

- ❖ **D1: Gebieden | Afbakening en gebiedskenmerken:**
De kandidaat kan ten aanzien van een nader aan te wijzen macroregio:
  - de afbakening van de betreffende macroregio analyseren, gebruikmakend van combinaties van relevante kenmerken;
  - een geografische vergelijking maken tussen de betreffende macroregio en een andere ontwikkelingsregio in de wereld op grond van relevante kenmerken;
  - de ontwikkelingsprocessen in de betreffende macroregio in hoofdlijnen aangeven en verklaren met gebruikmaking van economische, politieke, sociaal-culturele, fysisch-geografische, historische, interne en externe factoren.

- ❖ **E1: Leefomgeving | Nationale en regionale vraagstukken:**
De kandidaat kan zich een beargumenteerde mening vormen over:
  - actuele vraagstukken van overstromingen en wateroverlast in Nederland;
  - actuele ruimtelijke en sociaal-economische vraagstukken van stedelijke gebieden in Nederland.
Hij betreft bij beide soorten vraagstukken aspecten van duurzame ontwikkeling en plannen voor de ruimtelijke inrichting van Nederland.

Hoe kun jij je voorbereiden op het schriftelijk examen?

Ruim voordat de examenperiode begint, kun je oefenen met oude examens. Deze zijn te vinden via www.eindexamens.leidenuniv.nl/ of <http://examen.kennisnet.nl/havo/oefenexamens/oudeexamens/ak>. Daarnaast heeft de docent ook een uitgave “samengevat” waarin van alle hoofdstukken samenvattingen zijn. Wanneer je een memorstick meeneemt, kan de docent een aantal relevante powerpoints op de stick zetten.

2. mondeling commissie-examen

Het mondeling commissie-examen duurt 40 minuten en heeft betrekking op alle domeinen. Wanneer je zelf invloed wil hebben op het onderwerp, kun je ervoor kiezen om een praktische opdracht te maken en deze presenteren. Overleg dit met je docent.

Hoe zal het examen verlopen?

- 20 minuten voor het examen krijg je een casus, die je moet bestuderen. Je krijgt daarbij één of meer artikelen voorgelegd over één of meer aardrijkskundige onderwerpen.
- Over de artikelen worden vragen gesteld, waarbij de examinerator kijkt of je de informatie hebt begrepen en verwerkt. Of je een standpunt kunt innemen of een conclusie kunt trekken. Daarnaast wordt er over andere onderwerpen van de examenstof (met name de domeinen C en E) worden vragen gesteld. Kaartvaardigheden kunnen ook worden getoetst.

Hoe kun jij je voorbereiden?

- Houdt de krantenberichten bij die over aardrijkskundige onderwerpen gaan.
- Tussen het schriftelijk en mondeling examen kun je met de docent oefenen over de examenstof.
- (Bij de presentatie van je praktische opdracht is het belangrijk:
  - dat je boodschap duidelijk overkomt (hoofdgedachte)
  - je taalgebruik correct is
  - je de retorische middelen (=gebaren, oogcontact, stemgebruik) goed gebruikt
  - dat de opbouw van de voordracht goed is en dat er sprake is van een inleiding, een kern en slot
  - dat de voordracht goed is afgestemd op de tijd (5 tot 10 minuten)
  - dat er eventuele goede hulpmiddelen gebruikt worden, zoals een poster
  - dat je eventueel gebruik maakt van een briefje met aandachtspunten (let op: niet voorlezen!)

Beoordeling van het commissie-examen

Er worden twee deeltijfers gegeven:

- Één deeltijfer (a) voor het beantwoorden van de vragen n.a.v. artikel en examenstof.
- Één deeltijfer (b) voor het mondeling commissie-examen.

Het cijfer voor het commissie-examen wordt als volgt berekend: $(4a+b):5$

Eindcijfer

Het eindcijfer wordt als volgt berekend:

(het cijfer voor het centraal examen + het cijfer voor het commissie-examen) : 2